

Ringsted
Kommune

Referat

Børne- og Undervisningsudvalget

Møde nr.: 5/2017
Dannet den: Tirsdag den 16-05-2017
Mødedato: Mandag den 15-05-2017
Mødetidspunkt: 17:30 - 18:30
Mødested: Dagmarskolen

Medlemmer

Sadik Topcu (hjsato) A
Daniel Nørhave (hjdán) O
Johnny Brown Lundberg Dahlgaard (hjjoda) V
Rikke Hedegaard (rho) V
Mette Ahm-Petersen (hjmeta) A
Britta Nielsen (hjbrni) F
Kisser Franciska Lehnert (hjkile)

Fraværende

Kisser Franciska Lehnert (hjkile)

Bemærkninger

Indholdsfortegnelse

Punkt nr.	Side
1. Godkendelse af dagsorden for mødet den 15. maj 2017	2
2. Reduktion af budgetter og takster på specialskoler (BUU)	3
3. Ændring af forældrebetaling for madordning i Bastionen i 2017	7
4. Orientering om sprogvurdering	9
5. Orientering om 1.kvartalsrapport 2017 for Børne- og Familierådgivningen	13
6. Orientering om to skolars indførsel af kortere skoledage	15
7. Budgetrapport pr. 31. marts 2017	17
8. Sundhedspolitik	21
9. Orientering fra formand og direktør - maj 2017	24

1. Godkendelse af dagsorden for mødet den 15. maj 2017

Åben sag

Sagsid: 14/175

Sagen afgøres i: Børne- og Undervisningsudvalget

Bilag:

Beslutning i Børne- og Undervisningsudvalget den 15-05-2017

Godkendt.

Ej til stede: Kisser Franciska Lehnert og Rikke Hedegaard

---

2. Reduktion af budgetter og takster på specialskoler (BUU)

Åben sag

Sagsid: 17/5439

Sagen afgøres i: Byrådet

Bilag:

- 1 Bilag 1 Takstændringer som følge af at specialiserede skolars budgetter reduceres med 4 % (32453/17)
- 2 Høringssvar fra Handicaprådet (64060/17)
- 3 Høringssvar fra bestyrelsen på Ådalskolen (64118/17)
- 4 Høringsvar fra Nebs Møllegård (64123/17)
- 5 Høringssvar fra Byskovskolen (64126/17)
- 6 Høringssvar fra Vigersted skole (64674/17)

Indledning

Sagsgang

	BY	ØK	ÆGU	PBU	KMU	BUU	KTU	SAMU
Orientering								
Indstilling		x				X		
Beslutning	x							

BY=Byråd, ØK=Økonomiudvalg, ÆGU=Ældre- og Genoptræningsudvalg, PBU=Plan- og Boligudvalg, KMU=Klima- og Miljøudvalg, BUU=Børne- og Undervisningsudvalg, KTU=Kultur- og Trivselsudvalg, SAMU=Social- og Arbejdsmarkedsudvalg

I denne sag skal der tages stilling til, om budgetterne og dermed taksterne for skole- og fritidstilbud i kommunens specialiserede tilbud skal reduceres fra 1. august 2017 – dvs. skoleåret 2017/2018.

Beskrivelse af sagen

Kommunen har specialiserede skole- og fritidstilbud på Ådalskolen, A-huset, Asgård center og et skoletilbud på behandlingshjemmet Nebs Møllegård.

Tilbuddene er kendetegnet ved alle at være takstfinansierede, dvs. at der for hver type af tilbud er beregnet en takst, som dækker kommunens udgifter til tilbuddet.

Tilbuddene benyttes dels af elever fra Ringsted Kommune, men i stor grad også af elever fra andre kommuner. For elever fra Ringsted Kommune er betalingen af taksten fordelt på henholdsvis elevens distriktsskole og den centrale bevilling 'Vidtgående specialundervisning'. Elevens distriktsskole betaler en enhedspris, og 'Vidtgående specialundervisning' betaler den resterende del af taksten.

I 2016 har skolerne og 'Vidtgående specialundervisning' samlet set haft et merforbrug på 5 mio. kr. vedr. betaling for undervisning på specialiserede tilbud. Dette merforbrug blev i 2016 dækket af en pulje på 5,0 mio. kr., som blev politisk vedtaget d. 9. maj 2016. Denne pulje er i 2017 fastsat til 2,6 mio. kr.

Merforbruget skyldes først og fremmest, at antallet af elever med vidtgående specialundervisningstilbud har været i stigning de seneste år. Denne udvikling er der igangsat flere initiativer for at få vendt – hvor fokus først og fremmest er at skabe flere inkluderende tilbud på distriktsskolerne, således at antallet af elever med vidtgående

specialundervisningstilbud reduceres. Dette vil dog først have fuld effekt efter nogle år, og der må derfor forventes et merforbrug også fremadrettet.

En af forudsætningerne for at skolerne kan skabe de inkluderende tilbud, er at der er den økonomiske ramme til dette. Dette vanskeliggøres af, at skolerne samtidig har et øget økonomisk pres som følge af betaling af vidtgående specialundervisningstilbud.

De specialiserede tilbud benyttes også i høj grad af elever fra andre kommuner. Blandt kommunerne er der øget fokus på, hvad tilbuddene koster. Udover det faglige niveau i specialtilbuddene er det derfor også vigtigt, at tilbuddene kan konkurrere på prisen. En vigtig forudsætning for at kunne bevare det høje faglige niveau, er at tilbuddene har en størrelse som kan danne basis for dels høj faglighed men også økonomisk bæredygtighed.

For at imødekomme disse hensyn kan budgetterne og dermed taksterne for de specialiserede skoletilbud reduceres.

Hvis budgetterne reduceres med 4 %, betyder det, at tilbuddenes budgetter samlet reduceres med 3,5 mio. kr. Tilsvarende vil der være en nedgang i takstbetalingen.

For elever bosat i Ringsted Kommune, betyder reduktionen i takstbetalingen, at skolernes takstbetaling reduceres med 1,1 mio. kr. og samtidig reduceres takstbetaling for special fritidstilbud med 0,4 mio. kr.

Denne reduktion i takststudgifter indebærer, at skolernes udgifter til vidtgående specialundervisning tilsvarende reduceres. Hvilket i første omgang imødegår et forventet merforbrug, og på længere sigt skaber det økonomiske råderum på skolerne, som er en af forudsætningerne for de nødvendige inkluderende tilbud.

Reduktionen i de specialiserede skoletilbuds budgetter og dermed takster, kan realiseres fra starten af skoleåret 2017/2018.

De nuværende takster og takster fra august 2017 er vedlagt som **bilag 1**.

Inddragelse og høring

Administrationen har afholdt møder med de specialiserede tilbud med henblik på at afdække konsekvenserne for tilbuddenes serviceniveau ved en reduktion af budgetterne med 4 %.

Budgetreduktionen vil have som konsekvens, at tilbuddene skal tilpasse udgifter til aktiviteter såsom lejrskoler, svømning, gratis eftermiddagsmad mm.

Desuden kan antallet af undervisningstimer øges for nogle lærere og forbruget af vikarer kan reduceres. Ligeledes kan antallet af elever pr. lærer øges for nogle tilbud.

Økonomi

For de specialiserede skoletilbud svarer en 4%-reduktion at budgetterne til:

Reduktion i budgetter pr. institution	2017 (5/12 af 2018)	2018 og frem
Center Asgård	- 572.244	-1.373.386
A-huset	- 176.730	-424.153
Ådalsskolen	- 588.258	-1.411.819
Nebs Møllegård	- 120.595	-289.428
Total	-1.457.827	-3.498.786

De bevillingsmæssige konsekvenser ved forslaget er:

Bevillingsændringer	2017	2018 og frem
Reduktion i institutionsbudgetter	- 1.457.827	- 3.498.786
Reduktion i takstindtægter	1.516.140	3.638.737
Reduktion i bidrag til overhead	- 58.313	- 139.951
Total	0	0

Vurdering

Det er administrationens vurdering, at en reduktion af de specialiserede skoletilbuds budgetter og takster vil skabe bedre rammer for, at distriktsskolerne kan skabe det økonomiske råderum til at skabe nødvendige inkluderende tilbud.

Det er samtidig administrationens vurdering, at specialskolerne – trods budgetreduktionen – stadig kan tilbyde specialundervisning på et højt fagligt niveau. Man kan overveje, at differentiere i den procentsats, som specialtilbuddene skal reducere i deres ressource. Men administrationen vurderer på baggrund af dialog med skolerne, at serviceniveauet, selv om tilbuddene er meget forskellige, er ensartet, og derfor foreslås det reducere med samme procentsats i alle tilbud.

Det er administrationens vurdering, at budgetreduktionen samtidig er med til at sikre skolernes fortsatte konkurrenceevne, og dermed grundlaget for et stabilt antal elever.

Indstilling

Direktionen indstiller,

1. at budgetterne til skole- og fritidstilbud på Center Asgård, A-huset, Ådalsskolen og Nebs Møllegård reduceres med 4 % med virkning fra august 2017
2. at taksterne for skole- og fritidstilbud på Center Asgård, A-huset, Ådalsskolen og Nebs Møllegård reguleres svarende til budgetreduktionen med virkning fra august 2017.

Beslutning i Børne- og Undervisningsudvalget den 20-03-2017

Udvalget anbefaler ikke indstillingen godkendt. I stedet anbefales det:

1. at budgetterne til skole- og fritidstilbud på A-huset, Ådalsskolen og Nebs Møllegård reduceres med 2 % med virkning fra august 2017. Det vil sige med 5/12's effekt i 2017.
2. at taksterne for skole- og fritidstilbud på A-huset, Ådalsskolen og Nebs Møllegård reguleres svarende til budgetreduktionen med virkning fra august 2017. Det vil sige med 5/12's effekt i 2017.
3. at budgettet til skole- og fritidstilbud på Center Asgård reduceres med 2 % med virkning fra januar 2020.
4. at taksterne for skole- og fritidstilbud på Center Asgård reguleres svarende til budgetreduktionen med virkning fra januar 2020.

Ringsted
Kommune

Beslutning i Økonomiudvalget den 03-04-2017

Børne- og Undervisningsudvalgets indstilling sendes i høring i Handicaprådet og berørte institutioner.

Ej til stede: Per Flor og Sadik Topcu

Supplerende sagsfremstilling

Der er tilføjet ?? nye bilag - høringssvar

Beslutning i Børne- og Undervisningsudvalget den 15-05-2017

Udvalget fastholder indstillingen fra den 20. marts 2017.

Ej til stede: Kisser Franciska Lehnert

---

3. Ændring af forældrebetaling for madordning i Bastionen i 2017

Åben sag

Sagsid: 17/10106

Sagen afgøres i: Byrådet

Bilag:

Indledning

Sagsgang

	BY	ØK	ÆGU	PBU	KMU	BUU	KTU	SAMU
Orientering								
Indstilling		x				x		
Beslutning	x							

BY=Byråd, ØK=Økonomiudvalg, ÆGU=Ældre- og Genoptræningsudvalg, PBU=Plan- og Boligudvalg, KMU=Klima- og Miljøudvalg, BUU=Børne- og Undervisningsudvalg, KTU=Kultur- og Trivselsudvalg, SAMU=Social- og Arbejdsmarkedsudvalg

I forældrebetalingen for madordningen i Bastionen har der fejlagtigt været indregnet udgifter til el og vand og derfor skal der i denne sag træffes beslutning om ny reduceret takst for madordningen.

Beskrivelse af sagen

Sammen med vedtagelsen for budget 2017 blev forældrebetalingen for madordningen fastsat til 680 kr. pr. mdr. i 11 mdr. Forældrenes betaling for madordningen er baseret på de budgetterede bruttodriftsudgifter til madordningen og i denne pris indgår udgifter til køkkenpersonale og råvarer, samt et årligt estimeret el og vand forbrug.

I avisomtale af Køge Kommunes madordning lørdag d. 15. april 2017, fremgik det, at kommunen fejlagtigt havde indregnet udgifter til el og vand i forældrebetalingen for frokostordningen.

Derfor har administrationen nærlæst Dagtilbudsvejledningen 9109 af 27/2-2015, hvoraf det i beregningsgrundlaget for forældrenes betaling for madordning (frokostordning) efter § 16 a, stk. 1 i Dagtilbudsloven bl.a. fremgår, at "*el i tilknytning til produktion af frokostmåltidet, renovation, personaleudgifter i tilknytning til frokostordningen (afdækning, oprydning) o.l.*" ikke kan indgå i beregningsgrundlaget for forældrebetalingen.

Som følge heraf er taksten for madordningen i Børnehuset Bastionen genberegnet og når det estimerede budget til el og vand udelades betyder det, at forældre i stedet skal betale 668 kr. pr. mdr. i 11 mdr. i 2017, altså 12 kr. mindre om måneden.

Inddragelse og høring

Ingen inddragelse og høring. Bestyrelsen i Bastionen er forlods orienteret om den foreslåede ændring i forældrebetalingen.

Økonomi

Mindreindtægten i forældrebetaling kan finansieres af den afsatte pulje til madordninger i daginstitutioner.

Vurdering

Som følge af lovgivningens regler for forældrebetaling af madordninger anbefaler administrationen, at forældrebetalingen nedsættes fra 680 kr. til 668 kr. pr. mdr. i 11 mdr. for madordning i Bastionen i 2017.

Konsekvensen af genberegningen er, at forældrene skal tilbagebetales det for meget opkrævede beløb i 2017, hvilket vil ske i umiddelbar forlængelse af Byrådets behandling af sagen.

Indstilling

Direktionen indstiller,

1. at forældrebetalingen for madordning i Bastionen nedsættes fra 680 kr. til 668 kr. pr. mdr. i 11 måneder i 2017
2. at forældrene tilbagebetales det for meget opkrævede beløb i 2017

Beslutning i Børne- og Undervisningsudvalget den 15-05-2017

Anbefales godkendt.

Ej til stede: Kisser Franciska Lehnert

---

4. Orientering om sprogvurdering

Åben sag

Sagsid: 17/7223

Sagen afgøres i: Børne- og Undervisningsudvalget

Bilag:

Indledning

Sagsgang

	BY	ØK	ÆGU	PBU	KMU	BUU	KTU	SAMU
Orientering						x		
Indstilling								
Beslutning								

BY=Byråd, ØK=Økonomiudvalg, ÆGU=Ældre- og Genoptræningsudvalg, PBU=Plan- og Boligudvalg, KMU=Klima- og Miljøudvalg, BUU=Børne- og Undervisningsudvalg, KTU=Kultur- og Trivselsudvalg, SAMU=Social- og Arbejdsmarkedsudvalg

Med denne sag gives en orientering om status for sprogvurdering af 3-årige og 5-årige børn samt børnehaveklassebørn i kommunens dagpasningstilbud henholdsvis folkeskoler.

Beskrivelse af sagen

Børn på 3 år, 5 år samt børnehaveklassebørn indskrevet i en kommunal dagpasningsordning eller skole sprogvurderes med et sprogvurderingsmateriale udformet af konsulentfirmaet Rambøll.

Sprogvurderingerne skal bidrage til at give en status på børnenes sproglige udvikling for dermed at muliggøre en målrettet fremtidig indsats for børnenes sproglige udvikling. Vurderingsresultaterne er et vigtigt redskab for kommunens pædagogiske medarbejdere og ledere til identificering af børn hvis sproglige udvikling fordrer en særlig opmærksomhed og indsats.

Læse og skriftsprogs konsulenten udfolder vurderingsresultaterne på mødet.

Der foretages vurdering af børnenes udvikling inden for disse fire dimensioner:

- Produktivt sprog (ordforråd, ords endelser, sproglig kompleksitet m.m.)
- Receptivt talesprog (sprogforståelse)
- Lydlige kompetencer (fx rim og remser, skelnen af sproglyde m.m.)
- Kommunikative kompetencer

Undervisningsministeriet har udarbejdet en landsnorm, der er retningsgivende i forhold til fagligt begrundede og sandsynlige procentuelle mulige resultater. Landsnormen er

- At 85 % af de testede fordrer en generel indsats (GI)
- At 10 % af de testede fordrer en fokuseret indsats (FI)
- At 5 % af de testede fordrer en særlig indsats (SI)

For de 3 årige er resultater de seneste tre år således:

	2016		2015		2014	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Særlig indsats	35	11,2 %	30	9,9 %	35	11,1 %
Fokuseret indsats	31	9,9 %	29	9,6 %	30	9,6 %
Generel indsats	243	77,6 %	242	80,1 %	249	79,3 %
Ikke placeret	4	1,3 %	1	0,3 %	0	0,0 %
Total	313	100 %	302	100 %	314	100 %

For de 5 årige er resultater de seneste tre år således:

	2016		2015		2014	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Særlig indsats	18	10,7 %	13	9,4 %	13	7,8 %
Fokuseret indsats	18	10,7 %	22	15,8 %	32	19,3 %
Generel indsats	131	77,5 %	102	73,4 %	121	72,9 %
Ikke placeret	2	1,2 %	2	1,4 %	0	0,0 %
Total	169	100 %	139	100 %	166	100 %

For børnehaveklassebørnene er resultater de seneste tre år således:

	2016/2017		2015/2016		2014/2015	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Særlig indsats	44	14,3%	23	7,9%	30	8,5%
Fokuseret indsats	24	7,8%	17	5,8%	26	7,3%
Generel indsats	237	77,2%	250	85,6%	295	83,3%
Ikke placeret	2	0,7%	2	0,7%	3	0,8%
Total	307	100%	292	100%	354	100%

Sprogvurderingen for de 3 årige målt i udviklingen fra 2015 til 2016 viser en stigning på 13% i andelen af børn med behov for en særlig indsats (SI), en stigning på 3% i andelen af børn med behov for en fokuseret indsats (FI) og et fald på 3% i andelen af børn med behov for en generel indsats (GI). Den seneste sprogvurdering af de 3 årige viser således en tilbagegang, da andelen af børn hvis sprogudvikling fordrer en særlig eller fokuseret indsats, er steget – og andelen af de 3 årige hvis sproglige udvikling vurderes, at blive tilgodeset via det generelle arbejde med aldersgruppens almindelige sprogudvikling er faldet. De 3 åriges sproglige udvikling er således faldet tilbage til niveauet målt i 2014.

Sprogvurderingen for de 5 årige målt i udviklingen fra 2015-2016 viser en stigning på 14% i andelen af børn med behov for en særlig indsats (SI), et fald på 32% i andelen af børn med behov for en fokuseret indsats (FI) og en stigning på 5% i andelen af børn med behov for en generel indsats (GI). Sprogvurderingen for de 5 årige viser således et differentieret billede, da andelen af børn hvis sprogudvikling fordrer en særlig indsats er steget, mens andelen, som fordrer en fokuseret indsats er faldet og at andelen hvis sproglige udvikling vurderes at blive tilgodeset via det generelle arbejde med aldersgruppens almindelige sprogudvikling er steget. De 5 åriges sproglige udvikling er således kendetegnet ved en stigning i andelen af børn med behov for en særlig indsats, et fald i andelen med behov for en fokuseret indsats og fremgang i forhold til børn hvis sprogudvikling tilgodeses via den generelle indsats.

Sammenstilles sprog vurderingen af de 3 årige i 2014 med de 5 årige i 2016 ses udviklingen af de samme børns sproglige udvikling opstillet og målt i de tre kategorier: at børnenes sprogudvikling fordrer en særlig indsats, en fokuseret indsats eller en generel indsats. Ved denne sammenstilling fremgår det, at andelen af børn i den målte børnegruppe, hvis udvikling fordrer en særlig indsats er faldet med 3,6%, men at andelen som fordrer en fokuseret indsats er steget med 11,5% og andelen hvis sproglige udvikling tilgodeses via det generelle sprogarbejde er faldet med 2,3%. Af den pågældende børnegruppe ses således en positiv udvikling i forhold til børn med behov for en særlig indsats, men samtidig en negativ udvikling i andelen af børn med behov for en fokuseret indsats og i andelen, som profiterer af det generelle arbejde med sprogudvikling.

Sprog vurderingen for børnehaveklassebørnene (6-7 årige) målt i udviklingen fra 2015 til 2016 viser en stigning på 81% i andelen af børn med behov for en særlig indsats (SI), en stigning på 34% i andelen af børn med behov for en fokuseret indsats (FI) og et fald på 10% i andelen af børn med behov for en generel indsats (GI). Den seneste vurdering af børnehaveklassebørnene viser således en tilbagegang, da andelen af børn hvis sprogudvikling fordrer en særlig eller fokuseret indsats, er steget – og andelen af børnehaveklassebørnene hvis sproglige udvikling vurderes, at blive tilgodeset via det generelle arbejde med aldersgruppens almindelige sprogudvikling, er faldet. Børnehaveklassebørnenes sproglige udvikling er således faldet tilbage til under niveauet målt i 2014.

I Ringsted Kommune 2016 har sprog vurderingsresultatet for de 3-årige udviklet sig væk fra landsnormen og sammenlignet med resultatet fra 2015 ses en generel negativ udvikling. For de 5 årige har resultatet også bevæget sig væk fra landsnormen for så vidt angår andelen af børn med behov for en særlig indsats, men andelen af de 5 årige med behov for en fokuseret eller en generel indsats, er kommet tættere på landsnormen. For børnehaveklasseeleverne ses en udvikling væk fra landsnormen og sammenlignet med resultatet fra 2015 en negativ udvikling.

Det er vigtigt, at være opmærksom på, at en sprog vurdering/-måling ikke i sig selv ændrer eller udvikler børnenes sproglige kompetencer. Det er det pædagogiske personales indsats for at understøtte børnenes sproglige kompetencer, der i tæt samarbejde med børnenes forældre, gør en forskel.

Som følge af kommunens Sprog- og læsestrategi, er der igangsat en lang række forskellige initiativer på 0- 6 års området f.eks. Sprogtasken til 3- årige børn hvis resultat er i Særlig Indsats, udvikling af skriftsprog i dagtilbud, digitale muligheder didaktisk og pædagogisk sammen med børnene, tydelig og systematisk struktur til drøftelse af sprog i hverdagen.

Ud fra en faglig vurdering indikerer sprog vurderingen, at der er behov for at styrke indsatsen for at udvikle børns læse- og skriftsprogskompetencer.

Inddragelse og høring

Ingen høring.

Økonomi

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Vurdering

Administrationen vurderer, at resultatet af sprog vurderingen indikerer et behov for en styrkelse af indsatsen på kommunens dagpasningstilbud og skoler.

Ringsted
Kommune

På den baggrund – og på baggrund af erfaringerne med de igangsatte initiativer under sprog- og læsestrategi fra 2014 – vil administrationen iværksætte en forstærket indsats i forhold til sprogarbejdet på dagpasningsområdet og skoler. Udvalget vil blive orienteret herom på mødet.

Indstilling

Direktionen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Børne- og Undervisningsudvalget den 15-05-2017

Til efterretning. Udvalget ønsker at se udviklingen i tallene og ikke blot status hen over 3 år samt de konkrete resultater af sprogtest i BH-klasse fra de deltagende kommuner.

Ej til stede: Kisser Franciska Lehnert

---

5. Orientering om 1.kvartalsrapport 2017 for Børne- og Familierådgivningen

Åben sag

Sagsid: 16/20955

Sagen afgøres i: Børne- og Undervisningsudvalget

Bilag: 1 1. kvartalsorientering (59029/17)

Indledning

Sagsgang

	BY	ØK	ÆGU	PBU	KMU	BUU	KTU	SAMU
Orientering						x		
Indstilling								
Beslutning								

BY=Byråd, ØK=Økonomiudvalg, ÆGU=Ældre- og Genoptræningsudvalg, PBU=Plan- og Boligudvalg, KMU=Klima- og Miljøudvalg, BUU=Børne- og Undervisningsudvalg, KTU=Kultur- og Trivselsudvalg, SAMU=Social- og Arbejdsmarkedsudvalg

På Børne- og Undervisningsudvalgets møde den 13. juni 2016 blev det besluttet, at Børne- og Familierådgivningen kvartalvis udarbejder en orientering om de mest centrale nøgletal i afdelingen med henblik på at give udvalget en kontinuerlig orientering om afdelingen.

Denne kvartalsorientering **Bilag 1** behandler blandt andet Børne- og Familierådgivningens sagstal, underretningsstatistik, børnefaglige undersøgelser og anbringelsesantal for 1.kvartal 2017.

Beskrivelse af sagen

Børne- og Familierådgivningen har i april 2017 registreret 648 aktive sager. Ses sagstallet i forhold til april 2016 er der et fald på 63 sager. I kvartalsorientering fremgår sagerne fordelt på alder samt sagsfordelingen pr. team (side 3-4).

Børne- og Familierådgivningen & Ungeenheden har samlet modtaget 197 underretninger i 1.kvartal 2017. Det er et faktum, at skolerne er dem der sender flest underretninger. I 1. kvartal 2017 underrettede skolerne i 38 procent af sagerne, mens dagtilbud kun underrettede i 1 procent af sagerne. Underretningsstatistikken fremgår i kvartalsorienteringens tredje afsnit (side 4-6).

Som noget nyt vil Børne- og Familierådgivningen løbende orientere om hvor mange børnefaglige undersøgelser der iværksættes fra den 1. januar 2017, og hvor mange undersøgelser der færdiggøres inden for tidsfristen. I første kvartal er det truffet afgørelse om at iværksætte 18 børnefaglige undersøgelser. Ud af disse 18 er der indtil videre 8 undersøgelser som er færdiggjorte. Da tidsfristen for udarbejdelse af en børnefaglige undersøgelse er 4 måneder, er det endnu ikke muligt at opgøre hvor mange undersøgelser fra 1. januar 2017, der eventuelt vil overskride tidsfristen. Disse oplysninger vil først komme med på næste kvartalsorientering (side 6-7).

I forhold til anbringelser har Børne- og Familierådgivningen i april 2017 registreret 62 anbragte børn uden for hjemmet, hvoraf de 7 af anbringelser er unge på 16 år, og derfor skal sagerne overgå til Ungeenheden. Antallet af anbragte børn er uændret i forhold til sidste kvartal. I

fjerde afsnit (side 8) ses blandt andet anbringelserne fordelt på alder samt udgifter til anbringelser opgjort på typer af anbringelser.

Inddragelse og høring

Ingen høring.

Økonomi

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Vurdering

Administrationens vurderer, at 1. kvartalsorienteringen 2017 er et retvisende udtryk for Børne- og Familierådgivningens udvikling i forhold til sagstal, underretningsstatistik, børnefaglige undersøgelser samt anbringelsesantal i 1. kvartal 2017.

Indstilling

Direktionen indstiller, at 1.kvartalsorientering 2017 fra Børne- og Familierådgivningen tages til efterretning.

Beslutning i Børne- og Undervisningsudvalget den 15-05-2017

Til efterretning.

Ej til stede: Kisser Franciska Lehnert

---

6. Orientering om to skolars indførsel af kortere skoledage

Åben sag

Sagsid: 17/11163

Sagen afgøres i: Børne- og Undervisningsudvalget

Bilag:

Indledning

Sagsgang

	BY	ØK	ÆGU	PBU	KMU	BUU	KTU	SAMU
Orientering						x		
Indstilling								
Beslutning								

BY=Byråd, ØK=Økonomiudvalg, ÆGU=Ældre- og Genoptræningsudvalg, PBU=Plan- og Boligudvalg, KMU=Klima- og Miljøudvalg, BUU=Børne- og Undervisningsudvalg, KTU=Kultur- og Trivselsudvalg, SAMU=Social- og Arbejdsmarkedsudvalg

I denne sag orienteres om Vigersted Skole og Dagmarskolens brug af kortere skoledag.

Beskrivelse af sagen

I Ringsted Kommune er det udlagt til skolebestyrelserne, at beslutte om man vil indføre kortere skoledage inden for de rammer der er angivet i folkeskolereformen. Dette har Vigersted Skole og Dagmarskolen valgt, at gøre i indeværende skoleår.

Som et led i indførsel af kortere skoledag, er åbningstiden i SFO'en udvidet.

<p>Dagmarskolen</p> <p>SFO 1: Åbningstiden er udvidet med 4 timer pr. uge</p> <p>SFO 2: Åbningstiden er udvidet med 5 timer pr. uge</p>
<p>Vigersted Skole</p> <p>SFO 1: Åbningstiden er udvidet med 1 time og 45 minutter pr. uge</p> <p>SFO 2: Åbningstiden er udvidet med 1 time pr. uge</p>

På begge skoler har beslutning om indførsel af kortere skoledage været drøftet og vedtaget i skolebestyrelserne. Og på begge skoler har bestyrelserne vedtaget, at beslutningen ikke skal medføre øgede ressourcer til SFO-området.

Erfaringerne med indførsel af kortere skoledag – herunder vurderingen af kvaliteten af SFO som følge af udvidet åbningstiden uden at øgede ressourcer – har ikke været drøftet i de to skolars LMU'er.

På Dagmarskolen har det været drøftet i den samlede medarbejdergruppe. Skoleledelsen angiver, at der i drøftelsen bl.a. blev lagt vægt på fordelene ved to-voksenter i skoletiden, og bedre muligheder for planlægning af SFO-aktiviteter af længere varighed.

På Vigersted Skole har skolebestyrelsen, i forbindelse med beslutning om at bevare kortere skoledage i skoleåret 2017/2018, drøftet erfaringer med ordningen. I den forbindelse angiver skoleledelsen, at bestyrelsen har ytret tilfredshed med kvaliteten af SFO-tilbuddet.

I foråret 2017 er der gennemført arbejdspladsvurdering og trivselsundersøgelse på skolerne. Skoleledelserne begge steder angiver, at ingen SFO-medarbejdere har nævnt den udvidede åbningstid inden for den tildelte ressource som et negativt aspekt.

Sygefraværet blandt SFO-medarbejdere på Dagmarskolen er i indeværende skoleår faldet fra 12,82 % til 5,81 %. På Vigersted Skole er det, i samme periode, steget fra 7,2 % til 7,83 %.

Inddragelse og høring

Ingen.

Økonomi

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Indstilling

Direktionen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Børne- og Undervisningsudvalget den 15-05-2017

Til efterretning.

Ej til stede: Kisser Franciska Lehnert

---

7. Budgetrapport pr. 31. marts 2017

Åben sag

Sagsid: 17/10524

Sagen afgøres i: Byrådet

Bilag:

- 1 Bilag 1 - Rapportdelen af 1 Budgetrapport 2017.docx (57919/17)
- 2 Bilag 2 - Skattefinansieret drift i tal.pdf (60961/17)
- 3 Bilag 3 - Foreslåede budgetændringer (57923/17)
- 4 Bilag 4 - Køb og Salg - perioden 1 januar 2012 - 31 marts 2017.pdf (57924/17)
- 5 Bilag 5 - Specificeret anlægsoversigt 1. kvartal 2017.pdf (57925/17)
- 6 Bilag 6 - Anlægsplan 2017.xlsx (57926/17)

Indledning

Sagsgang

	BY	ØK	ÆGU	PBU	KMU	BUU	KTU	SAMU
Orientering								
Indstilling		X	X	X	X	X	X	X
Beslutning	X							

BY=Byråd, ØK=Økonomiudvalg, ÆGU=Ældre- og Genoptræningsudvalg, PBU=Plan- og Boligudvalg, KMU=Klima- og Miljøudvalg, BUU=Børne- og Undervisningsudvalg, KTU=Kultur- og Trivselsudvalg, SAMU=Social- og Arbejdsmarkedsudvalg

Hermed forelægges 1. budgetrapport 2017.

Rapporten indeholder forventet regnskab på drift, renter og anlæg baseret på faktisk forbrug fra januar til marts. Der afrapporteres også på målsætningerne i kommunens økonomiske politik.

Beskrivelse af sagen

Budgetrapporten skal sikre opfølgning i forhold til udgiftsudviklingen og samtidig give en prognose for regnskabsresultatet. Rapporteringen er udarbejdet på baggrund af centres og institutioners rapporteringer.

Budgetrapporten inkl. bemærkninger til alle væsentlige forventede afvigelser fremgår i bilag 1. I bilag 2 findes tabel over hele budgetrapporten og i bilag 3 findes detaljer om budgetændringer, der indstilles godkendt i forbindelse med sagen. I bilag 4 findes status på kommunens Byudviklingsfond (køb og salg). Detaljeret anlægsoversigt kan findes i bilag 5. Opdateret anlægsplan ses i bilag 6.

Budgetrapporten er udarbejdet på baggrund af forbruget ved udgangen af marts 2017.

Hele 1.000 kr.	Forbrug Jan. - mar. 2017	Forbrugs- procent pr. 31.03.17	Forventet regnskab 2017	Korrigeret budget 2017	Forventet afv. Regnskab 2017	Forv. afv.pct.
1 Finansiering	-625.286	-29%	2.167.120	2.166.707	413	0%

2 Skattefinansieret drift	464.501	23%	2.043.900	2.055.210	11.310	1%
Økonomiudvalget	62.654	25%	249.711	255.107	5.396	2%
Klima- og Miljøudvalget	18.305	24%	74.807	74.887	80	0%
Plan- og Boligudvalget	13.960	28%	49.965	50.623	658	1%
Børne- og Undervisningsudvalget	123.828	23%	549.287	558.384	9.096	2%
Social- og Arbejdsmarkedsudvalget	176.953	21%	844.148	838.731	-5.417	-1%
Ældre- og Genoptræningsudvalget	55.058	25%	223.481	224.793	1.311	1%
Kultur- og Trivselsudvalget	13.743	26%	52.502	52.686	184	0%
3 Renter	207	3%	5.770	6.041	271	4%
Resultat ordinær drift 1+2+3	-160.578	-	-117.450	-105.457	11.993	11%

Der er i det korrigerede budget forventet et ordinært driftsoverskud på 105,5 mio. kr.

Efter 1. kvartal resulterer de samlede tilbagemeldinger i forhold til den ordinære drift et forventet driftsoverskud på 117,5 mio. kr. hvilket er ca. 12,0 mio. kr. mere end budgetteret.

Forventningerne resulterer i en overholdelse af servicerammen med en margin på ca. 22,5 mio. kr. Overholdelsen skyldes, ud over det forventede mindreforbrug, den tekniske serviceudgiftspulje på 14,7 mio. kr. samt øvrige budgettekniske forudsætninger.

Kommunens indtægtsbudget er på ca. 2.167 mio. kr., og der forventes afvigelse i forhold til budgettet på 0,4 mio. kr.

På renteområdet forventes på nuværende tidspunkt et samlet mindreforbrug på 0,3 mio. kr.

For den skattefinansierede drift er det samlede budget ca. 2.055 mio. kr., og der forventes på nuværende tidspunkt samlet set et mindreforbrug på 11,3 mio. kr., hvilket dækker over en række forskellige mindre- og merforbrug.

For Økonomiudvalget ventes mindreforbrug på 5,4 mio. kr. Det er primært den afsatte budgetreserve, der er beskrevet i kommunens økonomiske politik, på 3 mio. kr. der påvirker det samlede mindreforbrug, men også på de administrative fælleskonti (1,6 mio. kr.) og på puljer vedr. kvalitetsudvikling m.v. (0,8 mio. kr.) ventes mindreforbrug.

Klima- og Miljøudvalget venter mindreforbrug på 0,1 mio. kr.

Plan- og Boligudvalget venter mindreforbrug på 0,7 mio. kr. under Ydelsesstøtte, støttet byggeri.

På Børne- og Undervisningsudvalgets område forventes samlet set et mindreforbrug på 9,1 mio. kr. Dette er fordelt med forventet mindreforbrug på skoleområdet på 10,0 mio. kr., merforbrug på 3,5 mio. kr. på Børn og Unge og mindreforbrug på 2,6 mio. kr. på dagtilbudsområdet.

På Social- og Arbejdsmarkedsudvalgets område ventes i alt et forventet merforbrug på 5,4 mio. kr. På sundhedsområdet forventes merforbrug på 1,5 mio. kr. på grund af forventning om merforbrug på vederlagsfri fysioterapi.

På området for handicap, social og psykiatri forventes et mindreforbrug på 1,0 mio. kr.

På Ungeområdet under Socialområdet forventes der merforbrug på 3,0 mio. kr. Efter budgetlægningen har det vist sig nødvendigt at disponere yderligere i relation til årgang 00 og 01 hvilket har øget omkostningerne. Hertil kommer, at der har vist sig et større behov for indgribende foranstaltninger af længere varighed og omfang end forventet.

På beskæftigelse voksne forventes mindreforbrug på 1,9 mio. kr. mens beskæftigelse unge venter merforbrug på 3,8 mio. kr.

På Ældre- og Genoptræningsudvalgets område forventes der samlet et mindreforbrug på 1,3 mio. kr. fordelt med 2,5 mio. kr. under visitationsrammen, og et merforbrug på 1,2 mio. kr. på de øvrige bevillinger.

For Kultur- og Trivselsudvalget forventes et mindreforbrug på 0,2 mio. kr.

Anlæg og anlægsplan

For Skattefinansierede Anlæg ventes mindreforbrug på 56,1 mio. kr. Det samlede anlægsbudget udgør inkl. overførsler 172,4 mio. kr. I bilag 5 ses tallene for alle anlæg. I bilag 6 ses anlægsplan for 2017.

Økonomisk politik

Målene, der skal følges op på i forbindelse med kommunens kvartalsvise budgetrapportering, er følgende:

1. Overskud på den ordinære drift 120 mio. kr.
  - Kommunens forventede overskud på den ordinære drift er 117,5 mio. kr. Der er en række tekniske forudsætninger, der skal tages højde for i forbindelse med dette måltal. Det er særligt driftsoverførslerne, der hvert år vil give et større udgiftsbudget, end der er givet i forbindelse med budgetlægningen. Derfor anses det forventede driftsoverskud som indenfor målet af den økonomiske politik.
2. Budgetreserve 3 mio. kr. stigende til 10 mio. kr. på sigt
  - Den budgetreserve på 3 mio. kr., der er lagt ind i budgettet er tilstrækkelig.
3. Gennemsnitlig likviditet minimum 230 mio. kr.
  - Den gennemsnitlige likviditet er opgjort til 281,9 mio. kr. den 31. marts 2017.

Kommunens økonomiske politik, vurderes derfor p.t. overholdt.

Budgetomplaceringer m.v.

Der er nævnt en lang række forslag til tekniske omplaceringer jf. bilag 3, der foreslås godkendt i forbindelse med denne sag. Det drejer sig om følgende sager:

- Flytning af budget til håndtering af mellemkommunale opkrævninger i Skolecenteret (0,05 mio. kr.)
- Bortfald af fejlagtig anlægsbevilling afgivet dobbelt (0,30 mio. kr.)
- Flytning af budget mellem de tekniske centre i forbindelse med omfordeling af opgaver (0,49 mio. kr.)

- Flytning af budget mellem ØU og PBU svarende til fordeling af en stillings arbejdstid mellem drift og administration (0,14 mio. kr.)
- Ophør af fejlagtig varig bevilling – Boligsocial indsats B2013 (0,31 mio. kr.)
- Omplacering mellem bevillinger under ØU så budget anvendes på egne medarbejdere i stedet for på eksterne konsulenter (0,85 mio. kr.)
- Ændring af takster og budget for A-huset (0,8 mio. kr.)
- Flytning af budget vedr. gamle amtsplejehjemspladser (3,35 mio. kr.)
- Tilførelse af budget vedr. DUT-midler fra 2016 (0,83 mio. kr.)

Disse budgetændringer søges godkendt i forbindelse med behandlingen af sagen og er nærmere beskrevet i bilag 3.

Inddragelse og høring

Sagen har ikke været i høring.

Økonomi

Sagens bevillingsmæssige konsekvenser fremgår i bilag 3 – Forslag til budgetomplaceringer.

Vurdering

I forhold til det politisk bestemte serviceniveau er vurderingen, at det overholdes alle steder.

På området for udsatte børn og unge giver antallet af personer behov for hjælp et stort pres på budgetterne. Budgetrapporten giver således anledning til forøget opmærksomhed særligt på området for udsatte børn, unge og voksne, hvor budgetterne på hhv. Børne- og Undervisningsudvalgets og Social- og Arbejdsmarkedsudvalgets – Unge alle viser et forventet merforbrug.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at budgetrapporten ultimo marts 2017 jf. bilag 1 tages til efterretning
2. at de i bilag 3 nærmere beskrevne tekniske budgetændringer godkendes

Beslutning i Børne- og Undervisningsudvalget den 15-05-2017

1. Til efterretning
2. anbefales godkendt

Ej til stede: Kisser Franciska Lehnert

---

8. Sundhedspolitik

Åben sag

Sagsid: 16/12359

Sagen afgøres i: Byrådet

Bilag:

- 1 Bilag 1 Sundhedspolitik.pdf (54436/17)
- 2 Bilag 2 Høringssvar 1-20.pdf (54433/17)
- 3 Bilag 3 Resumé af høringssvar fra offentlig høring Sundhedspolitik 2017.docx (54424/17)

Indledning

Sagsgang

	BY	ØK	ÆGU	PBU	KMU	BUU	KTU	SAMU
Orientering			x	x		x	x	
Indstilling		x						x
Beslutning	x							

BY=Byråd, ØK=Økonomiudvalg, ÆGU=Ældre- og Genoptræningsudvalg, PBU=Plan- og Boligudvalg, KMU=Klima- og Miljøudvalg, BUU=Børne- og Undervisningsudvalg, KTU=Kultur- og Trivselsudvalg, SAMU=Social- og Arbejdsmarkedsudvalg

Den 6. februar 2017 besluttede Byrådet at sende forslag til ny Sundhedspolitik for Ringsted kommune i offentlig høring i 8 uger. Den offentlige høring er nu gennemført og der foreligger 20 høringssvar.

Forslag til Sundhedspolitik forelægges hermed.

Beskrivelse af sagen

Sundhedspolitikken tager afsæt i Ringsted Kommunes vision "Ringsted – Midt i mulighederne". Da sundhed har betydning i forhold til alle indsatser, der understøtter det gode liv, er Sundhedspolitikken en tværgående politik, som ikke kan stå alene, men skal ses i sammenhæng med kommunens øvrige politikker.

Sundhedspolitikken er blevet til på baggrund af input fra en bred kreds af samarbejdspartnere og interessenter på en række temamøder i efteråret 2016. Derudover har politikudkastet været i 8 ugers høring. I høringsperioden har der været afholdt et høringsmøde hvor alle interesserede borgere kunne deltage i et dialogmøde om udkast til ny sundhedspolitik.

På baggrund af høringssvarene og det afholdte borgerhøringsmøde den 28. marts er der udarbejdet et nyt udkast til sundhedspolitikken. Ændringerne i forhold til første udkast er markeret med rødt på side 4, 6, 7, 8 og 11.

Nyt udkast til Sundhedspolitikken er vedlagt som bilag 1.

Når politikken er endelig vedtaget, vil arbejdet med at udarbejde forslag til strategier og handleplaner indenfor de forskellige temaer bliver iværksat.

Opsummering af høringssvar

Der er indkommet 20 høringssvar (bilag 2). Der er udarbejdet et resumé af de indkomne høringssvar samt kommentarer fra høringsmødet (bilag 3). I resuméet af høringssvarene fremgår hvorledes administrationen vurderer høringssvarene og forslag til indstilling til politisk vedtagelse.

Parter, der har afgivet høringssvar:

1. Bruger- pårørenderådet, Knud Lavards centret
2. LMU, Social- og Sundhedscenter
3. MED-udvalg, Knud Lavard Centret
4. Ældre Sagen Ringsted
5. CMU, Ressourcecentret
6. Integrationsrådet
7. Nordbakkeskolen
8. Arbejdsmarkedscentret
9. Børnehuset Heimdal
10. Sundhed og Træning, Social- og Sundhedscentret
11. LMU, Myndighedsenheden
12. Kildeskolen
13. LMU, Campusskolen
14. Daniel og Maria Glafa Frederiksen
15. Forældrebestyrelsen, Tinsoldaten
16. Sundhedstjenesten
17. Forældrebestyrelsen, Bengerd's Børnehus
18. LMU, Bøgely Skovbørnehave
19. LMU, Solbakken
20. Radikale Venstre Ringsted

Administrationens vurdering er at mange af de indkomne høringssvar indeholder ideer til konkrete tilbud og indsatser og ønsker til arbejdet med strategi- og handleplaner. F.eks. forslag om synliggørelse af kommunens sundhedstilbud i det kommende Sundhedshus, forslag om udvikling af samarbejdet med skoler og dagtilbud i forbindelse med trivselsvurderinger af børnene samt forslag om sundhedsmentorer. Disse er kategoriseret for forslag, som anbefales med i det videre arbejde med strategi- og handleplan.

Høringssvarene er blevet opdelt i fire kategorier:

1. Forslag som umiddelbart kan indarbejdes som redaktionelle ændringer i Sundhedspolitik
2. Forslag som skal med i det videre arbejde med i strategi- og handleplan
3. Nuværende fastholdes
4. Forslag der kan tages til efterretning

Følgende forslag fra høringssvarene foreslås indarbejdet som redaktionelle ændringer i Sundhedspolitikken:

- Uddannelse som en del af arbejdet med lighed i sundhed (s. 6)

- Forslag om at understøtte det gode seniorliv gennem tilbud, sunde rammer og samarbejde med foreningslivet (s. 7)
- Korrektion af Sundhedstjenestens arbejdsområde (s. 8)
- Forslag om fremme af udelivet (s. 8)
- Forslag om at forebygge social eksklusion og isolation hele livet igennem (s. 8)
- Omformulering af måltal for fysisk aktive børn (s. 11)

Enkelte høringsvar indeholder forslag, som enten vurderes allerede indeholdt af politikken eller ikke imødekommes, idet det eksisterende udkast vurderes relevant at fastholde. Disse er kategoriseret som "nuværende fastholdes". F.eks. omhandler enkelte høringsvar et ønske om at udelade de opstillede måltal. Måltallene foreslås fastholdt på baggrund af Byrådets debat ved høringsmødet d. 28. marts.

Endelig indeholder en række høringsvar kommentarer af mere generel karakter og udtryk for holdninger. Disse kategoriseres som forslag, der tages til efterretning.

Inddragelse og høring

Politikudkastet er udarbejdet på baggrund af input af borgere, Byrådet og medarbejdere. Derudover har politik udkastet været i 8 ugers høring.

Økonomi

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Vurdering

Administrationen vurderer, at den opstillede tids- og handleplan for udarbejdelse af Sundhedspolitikken er opfyldt.

Desuden er det vurderingen, at den proces der har været med involvering af mange forskellige samarbejdspartnere og interessenter ved en række temamøder og de indkomne høringsvar har været med til, at kvalificere udkastet til en ny Sundhedspolitik.

Endvidere vurderer administrationen, at Sundhedspolitikken beskriver Ringsted kommunes retning for det brede og tværgående samarbejde om sundhed.

Sundhedspolitikken har fokus på fire temaer, som danner rammen for en målrettet kommunal indsats, med gennemgående værdier som samskabelse, lighed i sundhed, tidlig indsats og tilgængelighed.

Indstilling

Direktionen indstiller til Ældre- og Genoptræningsudvalget, Børne- og Undervisningsudvalget, Kultur og Trivselsudvalget, at orienteringen tages til efterretning.

Direktionen indstiller til Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, at forslag til ny Sundhedspolitik godkendes.

Beslutning i Børne- og Undervisningsudvalget den 15-05-2017

Til efterretning.

Ej til stede: Kisser Franciska Lehnert

---

9. Orientering fra formand og direktør - maj 2017

Åben sag

Sagsid: 14/176

Sagen afgøres i: Børne- og Undervisningsudvalget

Bilag:

Beslutning i Børne- og Undervisningsudvalget den 15-05-2017

Intet.

Ej til stede: Kisser Franciska Lehnert

Ringsted
Kommune

Underskriftsside

_____
Sadik Topcu (hjsato) A

_____
Mette Ahm-Petersen (hjmeta) A

_____
Daniel Nørhave (hjdano) O

_____
Britta Nielsen (hjbni) F

_____
Johnny Brown Lundberg Dahlgaard (hjjoda) V

_____
Kisser Franciska Lehnert (hjkile)

_____
Rikke Hedegaard (rho) V